

Què hi diria, avui, en Sagarra?

written by Jordi Badia Pujol | 17 de setembre de 2017

El setembre del 1922 –fa noranta-cinc anys, dia per dia–, Josep Maria de Sagarra va escriure tres articles seguits al diari La Publicitat, que parlaven de nacionalisme, de patriotisme, de llengua, de compromís...

M'han arribat a l'ànima, per motius diversos: perquè són molt ben escrits, perquè són vibrants, perquè et fan veure les coses amb lucidesa i, sobretot, perquè –per algunes coses que diu– semblen escrits avui.

Us en copio uns fragments. Jutgeu-ho vosaltres mateix.

«Tots els que sentim i volem la realització de l'ideal nacionalista de Catalunya, de cada dia de l'any en fem l'Onze de Setembre; però és evident que no podem anar sempre carregats de corones i banderes, i hem triat aquest dia per fer externs i palpables els nostres sentiments quotidians.

[...] Hem de lluitar amb totes les nostres forces i amb els mitjans de cada u perquè això sigui ben aviat: perquè vingui un Onze de Setembre en què toquin totes les campanes dels campanars de la ciutat, i de totes les ciutats i viles de Catalunya, com si fos Dissabte de Glòria.»

«El símbol de la Diada», La Publicitat, 10-IX-1922

«Vet aquí que una vegada hi havia, en aquest món de llàstimes i misèries, dues nacions, que l'una feia el paper d'opressora, i l'altra, d'oprimida. Entre les gràcies de la nació oprimida, que eren moltes, excel·lia la llengua natural dels seus habitants, una llengua que, a estones, era dolça i tova com una bresca de mel, i, a estones, era lluent

i dura com un diamant.

[...] Per desgràcia d'aquesta llengua hi havia, en la nació oprimida, una colla de pedants que la sacsejaven, l'estireganyaven i l'entripicollaven d'una manera desesperada; i, malgrat d'aquestes desgràcies, els naturals de la nació oprimida estaven tan gelosos i satisfets de la seva llengua, que a cada moment despertaven les ires de la nació opressora, la qual, si hagués pogut tallar d'arrel la famosa llengua, ben segur que s'hauria banyat amb aigua de roses.

[...] Però els habitants de la nació oprimida eren una mena de nacionalistes panxacontents, que cridaven, cridaven, i al capdavall no feien res. Les condicions i facultats virils d'aquells desgraciats s'amansien sempre davant d'una plata d'arròs i d'un porró de vi»

«Els ultratges a la llengua», La Publicitat, 17-IX-1922

«Fa cosa d'un quant temps, diguem-ne tres o quatre mesos, que sembla que els sentiments nacionalistes vibren, bullen i tremolen que és un gust. [...] Enfront dels nostres enemics de manera de sentir i pensar, jo confesso que aquells que van tan lluny d'osques no em nequitegen ni poc ni molt. [...] Si un senyor Junyent diu que Catalunya està unida a Espanya per la llei natural i per la llei de Déu, em fa l'efecte que vaig al circ i sento una facècia ensucrada de qualsevol clown amb casaca verda i gorra de cop.

[...] Ara, tinc de confessar que si jo fos apte per a la ira m'enfelleniria, no precisament amb aquests senyors que ens neguen el pa i la sal, sinó amb aquella altra classe d'individus que volen nedar i guardar la roba. Dintre la mena de nedadors previnguts, se'n troben espècies de tots colors i de totes pintes; des d'aquells que podríem dir que són més vius que la tinya, fins aquells que són dolços i

inofensius com una pera de bon cristià. I mireu què són les coses: aquests dolços i inofensius són els que em fan més fàstic.

[...] Els germans X, en aquest món, obeeixen a un sol precepte: ser conseqüents amb "la seva posició i els seus interessos". Encara que aquesta "posició" no sigui gaire airosa, i encara que aquests "interessos" siguin una misèria, per ells són la seva ànima, la seva vida i el seu fi.

[...] Aquests germans X, posats l'un al costat de l'altre, són tres coses tan grotesques com un lloro, un mico i un senyor de Puerto Rico. I jo més m'estimo, quan es tracta de parlar i discutir allò que ens interessa sobre tot, més m'estimo trobar-me amb un enemic de Catalunya, que no amb un catalanista de pa sucat amb oli.»

«Els germans X», La Publicitat, 24-IX-1922